

Eerste termijn
mevrouw Dik-Faber, CU

.....

Soevereiniteit in eigen kring betekent ook dat je zorgaanbieders de ruimte laat om zelf te borgen dat ze aan alle eisen voldoen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan ouder- of wooninitiatieven, maar ook aan zorgcoöperaties die op een innovatieve manier zorg willen organiseren. Zij verdienen een andere aanpak dan grotere zorgaanbieders met soms complexe bedrijfsstructuren. Zijn de ministers dat met mij eens? Hoe wordt hier in het risicogebaseerde toezicht door de inspectie rekening mee gehouden?

.....

Ik heb ook een vraag over de bewoner- en ouderinitiatieven waarbij de zeggenschap in het bestuur is belegd bij de bewoners of de ouders van kinderen. Dergelijke initiatieven zijn straks ook vergunningplichtig als er sprake is van tien of meer zorgverleners. Mijn vraag is of dit proportioneel is. Bij de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen is voor dergelijke initiatieven een uitzondering gemaakt. Is het mogelijk om een dergelijke uitzondering op de vergunningplicht ook hier mogelijk te maken, vraag ik de ministers. En hoe zit het dan voor zorgcoöperaties, waar ik ook al eerder aandacht voor vroeg?

.....

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Dank u wel, voorzitter. Laat ik een voorbeeld geven van een specifieke groep kleine zorgaanbieders. Mijn collega van de ChristenUnie heeft er ook aandacht aan besteed. Er zijn wooninitiatieven door ouders zelf opgezet, die soms ook zijn overgenomen door familieleden. Dat zijn mooie voorbeelden van initiatieven waarmee mensen zelf de regie nemen om zorg kleinschalig en dichtbij te regelen. Ik vind dat van groot belang. Dit soort ouderinitiatieven zijn echt heel anders dan wooninitiatieven die door een ondernemer zijn gestart, waar overigens helemaal niks mis mee is. Maar het is echt iets anders dan wanneer ouders vinden dat ze de zorg voor hun kind op die manier moeten organiseren. Ik heb daar diep respect voor. Ik heb ook veel contact met ouderinitiatieven. Het mooie is dat ouders zelf zorgdragen voor zorg voor hun kinderen van goede kwaliteit. Daarom stelt D66 voor dat de bewindspersonen samen met Per Saldo, maar zeker ook met de ouder- en familie-initiatieven, gaan kijken hoe je op een effectievere manier per AMvB kunt zorgen voor lagere administratieve en financiële lasten voor deze initiatieven. Wij overwegen samen met de ChristenUnie een motie op dit onderwerp.

Tweede termijn, debat WTZA, 29 januari 2020.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Dank u, voorzitter. Ik dank de bewindspersonen voor hun uitgebreide reactie op de veelheid van vragen. Het is natuurlijk ook een ingewikkelde, complexe wet. We hebben eigenlijk twee wetten. Ik ben ook blij dat we vandaag de behandeling hebben. We hebben daarmee, zoals mevrouw Ellemeet goed zei, een aantal stapjes gezet. Het is een omvangrijke wet, maar als het gaat over het doel, de aanpak van de integriteit, zijn we natuurlijk in afwachting van de andere wet. Ook ik spreek mijn teleurstelling uit dat het er naar uitziet dat we in deze kabinetsperiode die andere wet niet behandelen. Dat is jammer, want dan hadden we een mooi tweeluik gehad. Het is niet anders.

Ik heb nog wel een vraag over beschermd wonen aan minister De Jonge. Daar zitten nu mensen met een psychische stoornis. Zij worden, als het goed is, op een gegeven moment

overgeheveld — dat klinkt altijd een beetje technisch — naar de Wlz. Dat kan betekenen dat er één zorgaanbieder is die patiënten of cliënten heeft met Wlz en Wmo. Hoe zien dan het toezicht en de inspectie eruit? Dat is nog een vraag die bij mij is blijven hangen.

Dan heb ik twee moties, voorzitter. De eerste motie dien ik in samen met mevrouw Dik-Faber. Die gaat over de ouderinitiatieven.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat onder de Wet toetreding zorgaanbieders ook een vergunningplicht kan gelden voor ouder/familie-initiatieven, waarbij ouders zelf de regie nemen voor de zorg voor hun kinderen;

overwegende dat een dergelijke vergunningplicht tot hoge administratieve en financiële lasten zou leiden voor deze ouder/familie-initiatieven;

overwegende dat de verplichting tot het instellen van een onafhankelijke interne toezichthouder voor deze ouder/familie-initiatieven disproportioneel is vanwege de regie die de ouders zelf al voeren over de zorg van hun kinderen;

verzoekt het kabinet bij de uitwerking per AMvB de zorgen van de ouder/familie-initiatieven te betrekken, hierover met Per Saldo en de ouder/familie-initiatieven het gesprek te voeren en alles in het werk te stellen om onnodige administratieve en financiële lasten te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bergkamp en Dik-Faber. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 52 (34767).

.....

Minister De Jonge:

Voorzitter. Dan ga ik naar de motie op stuk nr. 52 over de ouderinitiatieven om bij de uitwerking per AMvB de zorgen van de ouder-/familie-initiatieven te betrekken en hierover met Per Saldo en de ouder-/familie-initiatieven in conclaaf te treden. Dat ga ik uiteraard doen. Anders zou je zomaar weleens eisen kunnen formuleren die helemaal niet passen, dus dat ga ik zeker doen.

De voorzitter:

Oordeel Kamer dus?

Minister De Jonge:

Ja, oordeel Kamer.

.....

Minister De Jonge:

Dan de motie op stuk nr. 46 over het pgb. Ik laat het oordeel aan de Kamer, maar ga er wel een ding bij zeggen. Het gaat wat mij betreft over de geclusterde woonvormen die pgb-gefinancierd zijn, want daar zie je dat pgb-aanbieders zich eigenlijk gewoon als een aanbieder gedragen, maar er op een andere manier in komen. Dit was toch de motie op stuk nr. 46?

De voorzitter:

We hebben het inmiddels over de motie op stuk nr. 46. De motie op stuk nr. 45 heeft al oordeel Kamer gekregen. Ik kijk even naar mevrouw Van den Berg.

Mevrouw **Van den Berg** (CDA):

Misschien dat mijn nummering niet klopt, maar de motie over het pgb is bij mij de motie op stuk nr. 48.

Minister De Jonge:

Nee, het is mijn nummering die niet klopt. Was dit de motie op stuk nr. 48? Dan was dit dus het oordeel over de motie op stuk nr. 48. Het oordeel verandert niet, alleen het nummer. Het gaat over het pgb voor beschermd wonen en de aanpak die de inspectie en de gemeenten samen gaan ondernemen om de pgb'ers daar onderdeel van te maken. Ik vind dat een goed idee, maar dan wel die geclusterde pgb-vormen. Dat is dus de motie op stuk nr. 48 en die krijgt oordeel Kamer.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 48: oordeel Kamer.

Dan heeft de fractie van D66 gevraagd hoe het zit als de gemeente op bezoek gaat bij een beschermdwonenvoorziening. Een deel van de klandizie gaat straks over naar de Wlz. Een langdurige ggz-cliënt gaat over naar de Wlz. Vanaf dat moment zal de IGJ combinaties van psychiatrie en beschermd wonen, die de IGJ nu al veel tegenkomt, op zich nemen. Daar is het deel beschermd wonen voor de gemeente en het behandeldeel psychiatrie voor de IGJ. Eigenlijk zijn dit ook de instellingen die het betreft. Wat je zal zien, is dat het deel dat overgaat naar de Wlz vervolgens onder de inspectie van de IGJ komt te vallen. Maar gecombineerde instellingen, waarbij de gemeente en de IGJ een deel van de verantwoordelijkheid dragen, komen op zich genomen vaker voor. Ook nu al.

De voorzitter:

Misschien eerst mevrouw Bergkamp nog even op dit punt.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Dus het is geen probleem dat de zorgaanbieder dan te maken heeft met twee verschillende wijzen van inspectie en toezicht. Ik vraag mij ook af hoe zich dat verhoudt tot het melden en de vergunningplicht.

Minister De Jonge:

Het toezicht is gekoppeld aan het stelsel waarin men opereert en is vervolgens ook gekoppeld aan cliënten die rechten ten aanzien van veiligheid en kwaliteit kunnen ontlenen aan de verschillende wetten, bijvoorbeeld de Wkkgz. Dan is de IGJ de toezichthouder. De zorgplicht die voortvloeit uit de Wmo, heeft betrekking op de gemeente, die de opdrachtgever en de toezichthouder is voor de Wmo-kant. Dat is ook nu al het geval. Als je als oudere thuis Wmo-

zorg krijgt, begeleiding en huishoudelijke verzorging, en daarnaast wijkverpleging, dan bepaalt het stelsel ook nu al dat daar twee toezichthouders zijn. Dus dat is ook nu al. Is dat ideaal? Nee, dat is helemaal niet ideaal. Als wij dat nieuwe land zouden intekenen, zouden wij het waarschijnlijk een beetje anders doen. Maar dat hangt wel samen met de wettelijke inrichting. Dus als de vraag is of wij dit hoekje even kunnen uitfiguurzagen en overhevelen, dan is het antwoord dat daarmee het probleem niet weg is. Je hebt dan namelijk nog steeds de instellingen die beschermd wonen doen voor de cliënten die niet overgaan naar de Wlz en die vervolgens ook psychiatrie hebben, de behandelkant. Die hebben nog steeds met diezelfde twee toezichthouders te maken. Dus als je het uit zou figuurzagen, heb je het probleem nog niet opgelost. Soms is het zo en dan moet je daar als toezichthouder gewoon praktisch in opereren.

De voorzitter:

Mevrouw Bergkamp, afrondend.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Ja, soms is het zo. Dat betekent wel dat zo'n zorgaanbieder op twee verschillende wijzen moet verantwoorden. Dat lijkt mij niet logisch. Ik heb eerder moties ingediend om de regeldruk aan te pakken waar kleinere initiatieven mee te maken hebben. Misschien kan de minister daar toch nog eens wat uitgebreider naar kijken en de Kamer daarover informeren. Het is natuurlijk raar dat zowel de gemeente als de inspectie langs komen, terwijl de mensen daar gewoon in één zorginstelling wonen. Twee manieren van rapporteren en verantwoorden lijkt mij niet handig als wij het hebben over het verminderen van de regeldruk. Mijn vraag aan de minister is dus of hij daar nog eens goed onderzoek naar kan doen en de Kamer daarover kan informeren.

Minister De Jonge:

Dat lijkt mij een goed voorstel. Toezichthouders kunnen natuurlijk altijd zaken met elkaar afstemmen. Dat lijkt mij vrij logisch. De regeldruk zou met name kunnen voortvloeien uit de calamiteitenmelding die men verplicht is te doen, ofwel in de richting van de gemeente ofwel in de richting van de IGJ. Daar lijkt mij een dubbeling in de regeldruk te zitten, in die zin dat het veel uitzoeken is bij wie je wezen moet voor welke cliënt. Ik ga met de inspectie en de gemeenten bekijken op welke manier wij dit op een zo simpel mogelijke manier kunnen oplossen. Stelselmatig is hier alleen niet de oplossing, is mijn beeld.

De voorzitter:

De minister komt hierop terug.

Mevrouw **Bergkamp** (D66):

Wanneer en hoe?

Minister De Jonge:

Zo snel als mogelijk. Maar niet voor de stemmingen, hoor, dat gaat niet lukken. Ik denk dat ik het even mee moet nemen in het traject van de brief over het Wmo-toezicht. Ik denk dat ik het daarin moet doen. Ik meen dat die met een paar weken richting de Kamer gaat.

